

ข้อมูลทรัพยากรทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาในท้องถิ่น
สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

ชื่อกลุ่ม วิสาหกิจชุมชน OTOP ๕ ดาว กลุ่มหัตถกรรมจักรสานไม้ไผ่บ้านทนง (แข่งปลาหู)

ความเป็นมา

กลุ่มจักรสานแข่งปลาหูบ้านทนง ต.นอกเมือง อ.เมืองสุรินทร์ จ.สุรินทร์ มีสมาชิกกลุ่ม ๑๔๒ คน ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการทำนาเป็นหลัก พอหมดฤดูกาลเก็บเกี่ยวชาวบ้านก็จะไม่มีอาชีพเสริมและไม่มีรายได้อื่น ๆ มาทดแทน ทำให้เกิดการสร้างหนี้กลายเป็นปัญหาของชาวนาไทย กระทบปี พ.ศ. ๒๕๔๑ มีชาวบ้านกลุ่มหนึ่งได้รวมตัวกันหากิจกรรมเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว ซึ่งอาชีพที่ชาวบ้านเลือกนั้น คือ “การสานแข่งปลาหู” เพราะในท้องถิ่นบ้านทนงมีวัตถุดิบไม้ไผ่จำนวนมาก และการแปรรูปด้วยการสานก็ไม่ต้องลงทุนซื้อเครื่องจักร ด้านการตลาดลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นผู้ประกอบการในตลาดสดแถบจังหวัดภาคอีสานตอนล่าง เช่น บุรีรัมย์ นครราชสีมา สุรินทร์ เป็นต้น เนื่องจากฝีมือการทำที่ละเอียด สานด้วยภูมิปัญญาชาวบ้าน จุดเด่นของแข่งปลาหูบ้านทนง คือ ความแข็งแรงทนทานไม่หลุดออกจากกัน สวยงาม ไม่มีสารพิษ ใช้งานได้หลายครั้ง ทำให้สินค้าของกลุ่มได้รับการคัดสรรให้เป็นสินค้า OTOP ระดับ ๕ ดาว ของจังหวัดสุรินทร์

ปัจจุบันจักรสานแข่งปลาหูบ้านทนงสามารถสร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัว ๓,๐๐๐-๔,๐๐๐ บาท ต่อเดือน

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

สภาพโดยรวมของการผลิต จะเป็นลักษณะการนำวัตถุดิบจากธรรมชาติ คือ ไม้ไผ่ ที่อยู่ภายในบริเวณหมู่บ้านและพื้นที่ใกล้เคียง และใช้เครื่องมือที่หาได้ง่าย ได้แก่ มีด เลื่อย กรรไกร มาใช้ในการแปรรูป

การผลิตจะประกอบด้วยขั้นตอนทั้งหมด ๗ ขั้นตอน โดยจะมีส่วนประกอบสำคัญ ๆ อยู่ ๔ ส่วน คือ การทำไม้ขอบ การสานแผ่นรองแข่งปลาหู การสานไม้ขัดกัน เชือก

ภาพประกอบภูมิปัญญาในท้องถิ่น หัตถกรรมจักสานไม้ไผ่ (เชิงปลาหู)
หมู่ที่ ๖ บ้านหนอง ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ภาพประกอบภูมิปัญญาในท้องถิ่น หัตถกรรมจักรสานไม้ไผ่ (แข่งปลาหู)
หมู่ที่ ๖ บ้านหนอง ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

